

- आत्रेय 1) in आत्रेयी शाखा ist आत्रेयी adj. von आत्रेय 2) a); vgl. Ind. St. 3, 396. — 2) a) pl. als N. eines Volksstammes MBu. 6, 376 = VP. 196. — 4) n. N. zweier Sāman Ind. St. 3, 203, a.
- आयर्वण 2) Bhishaḡ Ind. St. 3, 439. — 3) Spr. 4377. — 5) Verz. d. Oxf. H. 163, a, 1. 263, b, 25. 270, a, 17. आयर्वणवेदे सौभाग्यकाण्डम् 108, a, 20. eine zum AV. gehörige Schrift: तवायर्वणे पठ्यते Schol. zu Kāṭh. 4, 11, 1. आयर्वणाचार्या: Buḡ. P. 12, 7, 4. — 7) n. N. verschiedener Sāman Ind. St. 3, 203, a. — °विधान Verz. d. Oxf. H. 7, b, 12. °विधि 31, b, 12.
- आयर्वणारक्ष्य n. Titel einer Schrift Verz. d. Oxf. H. 391, a, No. 34. HALL 33. 119. 204.
- आयर्वणशिरस् n. Titel einer Upanishad WEBER, RĀMAT. UP. 333.
- आयर्वणिक adj.: क्स् Ind. St. 8, 136. 277. °की श्रुति: Verz. d. Oxf. H. 222, b, 4.
- आयर्विक adj. zum AV. in Beziehung stehend Verz. d. Oxf. H. 36, a, 21.
- आदन N. pr. einer Oertlichkeit Verz. d. Oxf. H. 339, a, 9. 39. b, 32. 340, a, 17.
- आदमखान m. N. pr. eines Chans Verz. d. Oxf. H. 147, a, No. 314.
- आदर, सान्द्रादर: समागमनगरजन: so v. a. überaus gespannt, voller Erwartung DAČAK. in BENF. Chr. 190, 8. मादरं कृया: gieb dir keine Mühe Spr. 2464. आदरात् aus Ehrfurcht, ehrfurchtsvoll KIR. 3, 16. sorgfältig, alles Ernstes, von ganzer Seele, sollicite Spr. 661. PAŚKAT. IV, 7. KATHĀS. 73, 15. vorsichtig Spr. 1233. आदरप्रसाधित sorgfältig DAČAK. in BENF. Chr. 180, 10. सादर adj. (f. आ) ehrerbietig KATHĀS. 73, 151. einer Sache ganz hingegeben: प्रियमुखं चुम्बति सादरो ऽयम् R. 6, 14. सादरम् ehrerbietig PAŚKAT. 33, 16. 71, 6. सादरात् dass. KATHĀS. 33, 34. — Vgl. निरादर.
- आदरणीय, davon nom. abstr. °ता f.: सुलभं वस्तु सर्वस्य न यात्यादरणीयताम् wird von Niemand beachtet Spr. 3267.
- आदर्य्य (von 2. द्रु mit आ) adj. zu beachten: मेधातिवर्धनो नादर्य्यः KULL. zu M. 1, 71.
- आदर्श m. 2) BHATṬOTP. zu VARĀH. BRH. S. 31, 1. — 3) das Erblicken Verz. d. Oxf. H. 231, a, 23. आदर्शश्चतुरिन्द्रियज्ञं ज्ञानम् eine Wahrnehmung vermittelt des Auges 24. fg. — 6) Titel eines Werkes: °कार SARVA-DARČANAS. 77, 12.
- आदातव्य zu nehmen. आदातव्यं न दातव्यमाशामिव प्रदापयेत् Schol. zu MBu. 1, 5629.
1. आदान 1) VEDĀNTAS. (Allah.) No. 74. — 2) भादानम् WEBER, ĠJOT. 36. 38. 74. तिथिभादानिका: कला: 74. — 4) in der Dramatik kurze Angabe der Haupthandlung, = कार्यसंग्रह DAČAK. 1, 43. SĀH. D. 389. — Vgl. इरादान, निरादान.
2. आदान 1) (von 3. दा) lies das Zerstückeln, Zermalmen. — 3) das Binden, Gebundensein: पुद्गलानां कर्मबन्धयोग्यानामादानमुपश्लेषणं यत्करोति स बन्धः । तदुक्तं सकपायवाङ्मयि: कर्मभावयोग्यान्पुद्गलानादते ।) स बन्ध इति SARVADARČANAS. 37, 11. fg.
- आदानवत्, der Schol. erklärt आदानवत्: durch आर्जवादिनियमग्रहणवत्; निरादानाः durch अप्रतिबद्धाः.
- आदानसमिति (1. आ° + स°) f. bei den Ġaina Bez. einer der fünf Lebensregeln (समिति): vorsichtiges Anfassen, so dass dabei keinem lebenden Wesen ein Leid geschieht, SARVADARČANAS. 39, 11.

- आदाय zu streichen.
- आदायिन् fehlerhaft für आधायिन् RĀGA-TAR. 3, 215 (Spr. 3231) und 3, 272.
- आदार 2) TBR. 1, 4, 3, 5.
- आदारसूत (आ° + सूत्) N. eines Sāman Ind. St. 3, 203, a. — Vgl. आदारसूत und कौषादासूत.
- आदारिबिम्बी lies आदारिन् st. आ°.
1. आदि Minimum: पञ्चादिका दशगरास्तत्राङ्काः mindestens fünf und höchstens zehn SĀH. D. 277. Z. 3 vom Ende आदि कृत्वा MBu. 2, 2008; hier die scharfsinnige Erklärung NĪLAKAṆṬHA'S: आदि श्रुतं शीलमस्य तत् आदि कृतान्तमुखे कृत्वा विधाय.
2. आदि (आ + 1. आदि) adj. mit आ beginnend WEBER, RĀMAT. UP. 310. आदिकाव्य R. 7, 98, 18.
- आदिकेशव Verz. d. Oxf. H. 71, a, 12 (ein Bildniss des Viṣṇu). 149, a, 6.
- आदिगदाधर (आ° + ग°) m. N. eines in Gajā verehrten Gottes ĠĀRUPA-P. im ÇKDR.
- आदिग्रन्थ (आ° + ग्रन्थ) m. Titel eines heiligen Buches der Sikhs Verz. d. Oxf. H. 403, b, No. 13. WILSON, Sel. Works 4, 113. fg. 268. 274.
- आदिताल (आ° + ताल) m. Bez. eines best. Tactes SAṆGĪTADĀM. im ÇKDR.
- आदित्य 1) c) in Beziehung zu Āditja (dem Sonnengott) stehend: उ पुराण Verz. d. Oxf. H. 80, a, 6. Vgl. आदित्यपुराण. — 2) a) Z. 7 vgl. TBR. 1, 1, 9, 1. fg. auch 10 Āditja werden angenommen; vgl. Ind. St. 5, 241. — b) die Ġaja werden, weil sie bei der Schöpfung ihre Pflichten verabsäumt hatten, von Brahman verflucht unter Anderm auch als Āditja geboren zu werden, Verz. d. Oxf. H. 36, b, 25. fg. — e) als n. (sc. नन्त्र) das unter Aditi stehende Nakṣatra Purnarvasu WEBER, NaX. 4, 309. fg. VARĀH. BRH. S. 10, 6. 11, 53. 13, 5. 29. 32, 8. 98, 11. — g) Verz. d. Oxf. H. 212, a, No. 300. — 3) n. N. eines Sāman Ind. St. 3, 203, b.
- आदित्यतीर्थ n. N. pr. eines Tīrtha Verz. d. Oxf. H. 66, a, 12.
- आदित्यदेव m. N. pr. eines Mannes Verz. d. Oxf. H. 371, a, No. 248.
- आदित्यनक्तविधिव्रत n. N. einer Begehung Verz. d. Oxf. H. 34, b, 38.
- आदित्यप्रतापसिद्धान्त m. Titel eines Werkes Verz. d. Oxf. H. 327, b, N.
- आदित्यवन्धु m. der Freund des Sonnengottes, Beinn. Gautama's und Çākjamuni's WILSON, Sel. Works 2, 9. fg.
- आदित्यमण्डल n. Sonnenscheibe: °विधि Verz. d. Oxf. H. 34, a, 12.
- आदित्यवार m. Sonntag WILSON, Sel. Works 2, 199. °व्रत Verz. d. Oxf. H. 41, a, 27.
- आदित्यव्रत GOBH. 3, 1, 13. 15. N. eines Sāman Ind. St. 3, 203, b.
- आदित्यशयन n. der Schlaf der Sonne: °व्रत Verz. d. Oxf. H. 40, b, 39.
- आदित्यसंवत्सर m. Sonnenjahr WEBER, NaX. 2, 283. fg.
- आदित्यसूक्त n. N. eines Sūkta: रिपुरोगघ्न Verz. d. Oxf. H. 398, a, No. 144.
- आदित्यहृदय n. N. eines Stotra R. ed. Bomb. 6, 106, 1. Verz. d. B. H. No. 1262. fg. °स्तोत्रमल्ल m. Verz. d. Oxf. H. 299, a, No. 727.
- आदित्येश्वरतीर्थ n. N. pr. eines Tīrtha Verz. d. Oxf. H. 66, a, 24. 67, a, 7.
- आदिदेव Beinn. Brahman's RV. PRĀT. Einl. Ġiva als Ādideva der Brahmanen, Viṣṇu als der der Krieger, Brahman als der der Vaiçja und Gaṇeça als der der Çūdra WILSON, Sel. Works 4, 2. अहं हि धन्वन्तरिरादिदेवा नराक्षत्रामृत्युकोऽमराणाम् Suçr. 1, 3, 20.
- आदिन् = आदि am Ende eines adj. comp.: तृतीयादिनो PUSHPASŪTRA 8, 3, 6.